

תמונת מצב חודשית

מדד דן אנד ברדסטריט להערכת החוסן הפיננסי במגזר העסקי
אוגוסט 2015

אין לשכפל דו"ח זה, במלואו או בחלקו, בכל צורה שהיא. דו"ח זה נמסר לידיך ע"י דן אנד ברדסטריט (ישראל) בע"מ (דן אנד ברדסטריט), ומיועד לשימושך הבלעדי לסיוע בהחלטות עסקיות בלבד. דן אנד ברדסטריט אינה ערבה לדיוק המידע בדו"ח ואינה אחראית לכל הפסד או נזק אשר יגרם לחברה או נציגיה כתוצאה מתהליך איסוף המידע ומסירתו. מוצר זה נהנה מהגנת זכויות יוצרים וכל העתקה ולאן שימוש בלתי מורשה מהווה הפרת זכויות. דן אנד ברדסטריט (ישראל) בע"מ (c) 2015

1. הכלכלה העולמית והמשק הישראלי

האירוע המשמעותי ביותר בכלכלה העולמית, בחודש אוגוסט, היה המפולת בשוקי ההון ברחבי העולם, למרות שהיה אירוע קצר ומאז שוקי ההון תיקנו כלפי מעלה האירוע הזה חיזק את הסברה שעליות המדדים בשוקי ההון מונעות כעת בעיקר מסביבת הריבית האפסית ולא מקצב הצמיחה בתוצר העולמי.

ייתכן שהמפולת שחווינו באוגוסט היא בבחינת סימן לבאות, עם החלטה של הפד להעלות את הריבית. שוקי ההון תיקנו מירידות לעליות בזמן קצר מאוד, בעיקר משום שסביבת הריבית האפסית ומחירי הסחורות הנמוכים, מייצרים חוסר אלטרנטיבה להשקעה במניות.

בימים האחרונים, העלתה הממשלה אפשרות לעודד את הצמיחה באמצעות הפחתת המע"מ ב-1%, מ-18% ל-17%. הפחתת המע"מ ב-1% לא תתרום לעידוד הצמיחה וצעד כזה יזיק בטווח הבינוני, שכן הוא יפחית את הכנסות המדינה ויוריד מהיכולת של המשק להתמודד עם האטה בשוק המקומי. סביר להניח שהפחתת מע"מ ב-1% לא תגולגל לצרכן, ובוודאי שלא בשוק הדיור ושוק הרכב, שם הביקוש ממשיך להיות גבוה.

בעיית הצמיחה האפסית לא נובעת מהביקוש המקומי, שממשיך להיות קטר הצמיחה, אלא מהביקוש העולמי שלא מתאושש ומחירי הסחורות שצנחו והממשלה תתקשה להשפיע על כך. הדרך של הממשלה להתמודד עם הירידה ביצוא ובהשקעות, צריכה להיות בהעלאת היתרון התחרותי של היצואנים הישראליים, מול התחרות בעולם.

2. מיוחד לחגים – ענף הדבש

ענף הדבש מורכב משני מקטעים עיקריים: מקטע השיווק אשר נחשב ליציב יחסית, על רקע ביקוש מקומי קשיח של כ-4,000 טון תצרוכת דבש מדי שנה בממוצע, ומקטע הייצור בו פועלות גם מכוורות קטנות בעלות רמת סיכון גבוהה יותר. בעוד מקטע הייצור נחשב למבוזר, מקטע השיווק לעומתו נחשב לריכוזי יותר, ונשלט על ידי "יד מרדכי" מקבוצת "שטראוס" (מחזיקה בנתח שוק של למעלה מ-50%). הענף מוטה מכירות לשוק המקומי, עם פעילות יצוא זניחה. מבחינה רגולטורית, הענף מנוהל ומוסדר על ידי מועצת הדבש, אולם בימים אלה בוחנת הממשלה רפורמה בענף במסגרתה צפויים ניהול והסדרת הענף לעבור למשרד החקלאות ופיתוח הכפר ("חוק הדבש").

ענף הדבש נחשב ליציב יחסית מבחינת סגירת ופתיחת עסקים ואינו מאופיין בתחלופת עסקים גבוהה. על פי נתוני מועצת הדבש קיימים כיום בענף כ-500 דבוראים, בעוד שלפני עשור היו קיימים כ-450 דבוראים, עליה שנתית ממוצעת של כ-1% בכמות העסקים בענף (4-5 עסקים חדשים שמתווספים מדי שנה). מדובר בעיקר בעסקים קטנים, קרי חובבים ומכוורות בוטיק, והתווספותם פחות משפיעה על התפוקה הענפית.

בקרב 100 הדבוראים הגדולים, אשר מייצרים ביחד למעלה מ-80% מסך תפוקת הדבש הכוללת בענף, נסגרים מדי שנה 2-3 עסקים, בעיקר בשל סיבות בריאותיות של בעל העסק או בשל הגעה לגיל פרישה. את מקומם בענף תופסים עסקים חדשים - בדרך כלל אותם עסקים נמכרים לבעלים חדשים או מועברים לדור המשך, במידה וקיים (שיעור סגירה ופתיחה של 2%-3% בקרב 100 הדבוראים הגדולים).

המאפיינים הענפיים, בפרט צמצום שטחים פתוחים, פרדסים ומטעים, לטובת בניית שכונות מגורים, מונעים צמיחה גבוהה יותר בכמות העסקים בענף.

להרחבה על הענף, פנו אלינו ונשמח לעמוד לשירותכם.

3. מדד דן אנד ברדסטריט להערכת החוסן הפיננסי במשק

בחודש אוגוסט ירד מדד דן אנד ברדסטריט להערכת החוסן הפיננסי ועמד על 32.18. כפי שכתבנו בחודש הקודם, העלייה הכללית ברמת התחרותיות במשק, מייצרת שחיקת מחירים במרבית הענפים וסובלנות גבוהה יותר להרעה במוסר התשלומים של חייבים בטווח הקצר. כאשר הריבית במשק תתחיל לעלות, נראה שהנטל המימוני של העסקים יגדל והביקוש לצריכה פרטית יפחת.

הסובלנות להרעה במוסר התשלומים באה לידי ביטוי בשיעור כשלים פיננסיים נמוך מתחילת השנה, אך בטווח הארוך, אנו מעריכים שמגמה זו תשפיע לרעה על שרידות העסקים והיקף הכשלים הפיננסיים יגדל.

מדד דן אנד ברדסטריט להערכת החוסן הפיננסי במשק

